

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžk/28/2018
Identifikačné číslo spisu: 1016200789
Dátum vydania rozhodnutia: 05.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1016200789.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: G., právne zastúpená: SVITOK a spol. s r.o., advokátska kancelária so sídlom Tomášikova 23/C, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti žalovaného č. KM-OLVS-26/2015/OPK zo dňa 20. mája 2015 v spojení s rozhodnutím č. 1/2015-SSP zo dňa 23. januára 2015, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti právoplatnému uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/99/2016-39 zo dňa 24. januára 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1.

1.1 Krajský súd v Bratislave (ďalej aj len „krajský súd“) napadnutým uznesením odmietol žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. d/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). Druhým výrokom uviedol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

1.2 V odôvodnení uznesenia krajský súd poukázal, že rozhodnutie žalovaného zo dňa 20.05.2015 č. KM-OLVS-26/2015/OPK bolo žalobkyni doručené dňa 25.05.2015 s tým, že lehota na podanie žaloby vo veciach služobného pomeru podľa § 158 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore (ďalej len „zákon č. 315/2001 Z. z.“) je jeden mesiac odo dňa doručenia rozhodnutia odvolacieho orgánu. Žaloba však bola doručená Krajskému súdu v Bratislave až dňa 09.05.2016; teda oneskorene. Osobitným zákonom stanovená lehota na podanie žaloby má prekluzívny charakter a jej zmeškanie nemožno odpustiť. Oneskorené podanie žaloby je negatívnou procesnou podmienkou a nedostatok tejto podmienky nie je odstrániteľný, keďže odpustenie zmeškania lehoty na podanie žaloby nie je prípustné (§ 181 ods. 4 SSP).

2.

2.1 Proti uzneseniu krajského súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „kasačná sťažovateľka“) v zákonom stanovenej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu, že krajský súd pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu a predmetné podanie bolo nezákonne odmietnuté.

2.2 Sťažovateľka poukázala, že krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vôbec nevysporiadal s jej argumentáciou o potrebe prejednať žalobu z dôvodu nesprávneho poučenia, ktorá bola uvedená v samotnej žalobe. Bez akejkoľvek právnej argumentácie krajský súd len odmietol žalobu sťažovateľky ako oneskorene podanú. Sťažovateľka citovala z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžo/57/2014: „Ďalším dôvodom zrušenia rozhodnutia bola skutočnosť, že v ňom absentuje poučenie účastníka konania o tom, že právoplatné rozhodnutie je preskúmateľné súdom a v akej lehote je možné obrátiť sa na súd za účelom preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, tak ako to ustanovuje § 158 zákona č. 315/2001 Z. z. V ďalšom konaní uložil vydať nové rozhodnutia vo veci, ktoré bude obsahovať všetky zákonom predvídané náležitosti“. Preto je názoru, že krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu a nesprávne posúdil vadu poučenia preskúmaného rozhodnutia.

2.3 Sťažovateľka ďalej poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžo/131/2005: „Súd považuje za potrebné zdôrazniť, že z čl. 46 ods. 2 Ústavy SR nesporne vyplýva, že súdnemu prieskumu podliehajú zásadne všetky rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Nesprávne poučenie o tom, že odvolanie (rozklad) proti rozhodnutiu správneho orgánu nie je prípustné, alebo ak vôbec chýba poučenie o opravnom prostriedku, môže spôsobiť, že žalobca opravný prostriedok, ktorý je podľa práva možný, nevyužije. Dôležitosť tohto poučenia účastníka konania o jeho zákonom práve podať žalobu proti právoplatnému rozhodnutiu správneho orgánu vystupuje do popretia vzhľadom na § 250b ods. 1 O.s.p., podľa ktorého zmeškanie zákonnej lehoty na podanie žaloby nemožno odpustiť. Nie je tak správne v súlade s požiadavkou ochrany práv žalobcu konanie v takej veci zastaviť, už preto, že správny orgán svoje rozhodnutie predstavuje ako konečné a obvykle aj vykonateľné.“

2.4 Je názoru, že takýto nedostatok zákonného poučenia o možnosti preskúmania zákonnosti rozhodnutia súdom predstavuje vadu konania, ktorá má vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Postupom správneho orgánu bol žalobca pozbavený možnosti podať žalobu na súd, keďže tento mimoriadny opravný prostriedok pripustený nebol, pričom v takej vade Najvyšší súd SR prihliadol ex officio z toho dôvodu, že cieľom novely správneho poriadku bolo posilniť ochranu práv účastníka konania a zabrániť prepadnutiu jeho nároku na súdnu ochranu pre neznalosť práva.

3.

3.1 Žalovaný správny orgán v písomnom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že je nedôvodná a trvá na svojom písomnom vyjadrení k podanej žalobe, ktoré bolo zaslané súdu dňa 14.06.2016.

4.

4.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti žalobkyne (§ 453 ods. 1 a 2 SSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jeho preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

4.2 Najvyšší súd z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že žalobkyňa sa žalobou zo dňa 09.05.2016 domáhala preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. KM-OLVS-26/2015/OPK zo dňa 20.05.2015 ako aj prvostupňového rozhodnutia č. 1/2015-SSP zo dňa 23.01.2015. Uznesením č.

k. 2S/99/2016-39 zo dňa 24.01.2018 krajský súd žalobu odmietol a v ďalšom odseku uviedol, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

4.3 Podľa § 177 ods. 1 SSP správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu verejnej správy.

4.4 Podľa § 181 ods. 1 SSP fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

4.5 Podľa § 137 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. v znení účinnom do 30.06.2015 (znenie účinné v čase vydania napadnutého rozhodnutia) konanie vo veciach služobného pomeru (ďalej aj „konanie“) sa vzťahuje vo veci týkajúceho sa služobného pomeru okrem

a/ overovania osobitnej odbornej spôsobilosti podľa § 25 až § 27 a overovania odbornej spôsobilosti príslušníkov horskej záchranej služby podľa osobitného predpisu,

b/ zriaďovania skúšobnej komisie, zriaďovania poradnej komisie, zriaďovania disciplinárnej komisie, zriaďovania komisie podľa § 41 ods. 1 a iných poradných orgánov zriaďovacích podľa tohto zákona alebo služobných predpisov,

c/ služobnej cesty podľa § 56 a § 57,

d/ priznávania zložiek služobného príjmu podľa § 103, peňažnej náhrady za služobnú pohotovosť a peňažnej náhrady za pohotovosť podľa § 122,

e/ sociálneho zabezpečenia príslušníka podľa osobitného predpisu.

4.6 podľa § 137 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z. v znení účinnom do 30.06.2015 v konaní sa postupuje podľa tohto zákona.

4.7 Podľa § 150a ods. 5 zákona č. 315/2001 Z. z. v znení účinnom do 30.06.2015 poučenie o odvolaní obsahuje údaj, či je rozhodnutie konečné, alebo či sa možno proti nemu odvolať, v akej lehote a u ktorého príslušného služobného orgánu.

4.8 Podľa § 158 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. v znení účinnom do 30.06.2015 právoplatne rozhodnutie vo veciach služobného pomeru podľa tohto zákona je preskúmateľné súdom.

4.9 podľa § 158 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z. v znení účinnom do 30.06.2015 návrh na preskúmanie právoplatného rozhodnutia vo veciach služobného pomeru sa musí podať do jedného mesiaca odo dňa doručenia rozhodnutia odvolacieho orgánu.

4.10 Podľa § 151 ods. 6 zákona č. 315/2001 Z. z. účinného do 31.12.2005, rozhodovanie a doručovanie rozhodnutia - na konanie sa vzťahuje zákon o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

4.11 Podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná oneskorene.

4.12 Právny zástupca sťažovateľky uviedol, že žaloba je prípustná napriek jej oneskorenosti z dôvodu nedostatku poučenia napadnutého rozhodnutia, keď v poučení absentoval údaj, či rozhodnite možno preskúmať súdom s poukazom na § 47 ods. 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok). Na túto argumentáciu kasačný súd poukazuje na ustanovenie § 151 ods. 6 zákona č. 315/2001 Z. z. účinného do 31.12.2005 a na konanie podľa tohto zákona sa vzťahoval zákon o správnom konaní, ak tento zákon neustanovoval inak. Ale od 01.01.2006 je použitie správneho poriadku vylúčené a išlo sa podľa § 150a ods. 5 zákona č. 315/2001 Z. z. účinného do 31.12.2015.

Teda novelou vykonanou zákonom č. 561/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 315/2001 Z. z. bol celý § 151 zákona č. 315/2001 Z. z. (do 31.12.2005) nahradený novým znením a zároveň bolo zmenené aj znenie § 137 (stav k 30.06.2016). Podľa ods. 2 v konaní vo veciach služobného pomeru sa postupuje podľa zákona č. 315/2001 Z. z. Z tohto dôvodu je s účinnosťou od 01.01.2006 použitie

správneho poriadku v konaní vylúčené, a teda aj aplikácia § 47 ods. 4 správneho poriadku o poučení. Povinnou náležitosťou poučenia v napadnutom rozhodnutí v zmysle § 150a ods. 5 zákona č. 315/2001 Z. z. (ktorý v tomto ustanovení špeciálne upravoval náležitosti poučenia) bol údaj, či je rozhodnutie konečné, alebo či sa možno proti nemu odvolať, v akej lehote a u ktorého služobného príslušného orgánu. Poučenie napadnutého rozhodnutia však tieto náležitosti obsahuje. Súčasťou poučenia teda nemalo byť poučenie o možnosti podať správnu žalobu, ani lehota na jej podanie. Poučenie v napadnutom rozhodnutí žalovaného bolo tak dostatočné, žiadna ujma žalobkyne nebola spôsobená a žaloba je evidentne podaná po lehote, čo konštatoval aj právny zástupca žalobkyne v žalobe. Preto ani nebol dôvod na neprihliadnutie na nedodržanie lehoty.

4.13 Žalobkyňa na podporu svojej argumentácie poukázala v kasačnej sťažnosti na rozsudok Najvyššieho súdu SR 2Sžo/57/2014 kde mal v odôvodnení najvyšší súd uviesť: „Ďalším dôvodom na zrušenie rozhodnutia bola skutočnosť, že v ňom absentuje poučenie účastníka konania o tom, že právoplatné rozhodnutie je preskúmateľné súdom a v akej lehote je možné obrátiť sa na súd za účelom preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, tak ako to je ustanovené v § 158 zákona č. 315/2001 Z. z. V ďalšom konaní uložil vydať nové rozhodnutie vo veci, ktoré bude obsahovať všetky zákonom predvídané náležitosti.“ Na túto argumentáciu kasačný súd uvádza, že predmetná citácia nebola vyjadrením právneho názoru najvyššieho súdu, tak ako sa domnieva žalobkyňa, ale bola to argumentácia Krajského súdu v Bratislave, čo zrejme právnomu zástupcovi žalobkyne uniklo. Najvyšší súd SR sp. zn. 2Sžo/57/2014 zo dňa 16.12.2015 k uvádzanej argumentácii krajského súdu nezaujal žiadne stanovisko. Obrana sťažovateľky v tomto smere je preto irelevantná.

4.14 Na základe uvedených skutočností treba konštatovať, že žaloba bola podaná po uplynutí jednomesačnej lehoty na jej podanie (§ 158 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z. v znení účinnom do 30.06.2015), t. j. žaloba bola podaná oneskorene. Preto postupoval krajský súd zákonným spôsobom keď podľa ustanovenia § 98 ods. 1 písm. d/ SSP žalobu odmietol.

4.15 Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobkyne vznesené v kasačnej sťažnosti za nedôvodné, a preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol podľa § 461 SSP.

4.16 O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľke, ktorá v tomto konaní nemala úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 168 SSP). Žalovanému ich nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 a analogicky podľa § 168 SSP).

4.17 Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e príпустný opravný prostriedok.